

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 21 серпня 2019 р. № 830
Київ

Про затвердження Правил надання послуги з постачання теплової енергії і типових договорів про надання послуги з постачання теплової енергії

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
[№ 1022 від 08.09.2021](#) [№ 1209 від 10.11.2021](#)}

Відповідно до [підпунктів 1 і 2](#) частини першої статті 4 Закону України “Про житлово-комунальні послуги” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

Затвердити такі, що додаються:

[Правила надання послуги з постачання теплової енергії;](#)

[типовий індивідуальний договір про надання послуги з постачання теплової енергії з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем;](#)

{Абзац третій постановляючої частини в редакції Постанови КМ [№ 1022 від 08.09.2021](#)}

[типовий індивідуальний договір про надання послуги з постачання теплової енергії;](#)

{Абзац четвертий постановляючої частини із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1022 від 08.09.2021](#)}

[типовий договір з колективним споживачем про надання послуги з постачання теплової енергії;](#)

[типовий колективний договір про надання послуги з постачання теплової енергії;](#)

[типовий договір з власником \(користувачем\) будівлі про надання послуги з постачання теплової енергії.](#)

Прем'єр-міністр України	В.ГРОЙСМАН
Інд. 37	

	ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 830 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2021 р. № 1022)
--	--

ПРАВИЛА

надання послуги з постачання теплової енергії

Загальні положення

1. Ці Правила регулюють відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з постачання теплової енергії (далі - виконавець), та індивідуальним і колективним споживачем (далі - споживач), який отримує або має намір отримати послугу з постачання теплової енергії (далі - послуга), та визначають вимоги до якості послуги, одиниці вимірювання обсягу спожитої споживачем теплової енергії, порядок оплати.

2. У цих Правилах терміни вживаються в такому значенні:

індивідуальний тепловий пункт - тепловий пункт для потреб опалення та/або гарячого водопостачання однієї будівлі (споруди) або її частини, що є комплексом обладнання (пристроїв), який розташований всередині будівлі або за межами будівлі на прибудинковій території та який забезпечує приєднання пристроїв такого комплексу до зовнішньої теплової мережі та (за потреби) мережі холодного водопостачання, керування режимами теплоспоживання, трансформацію теплової енергії, регулювання параметрів теплоносія в будівлі та розподіл теплової енергії за типами споживання (опалення, гарячого водопостачання);

опалювальний період - період, протягом якого теплопостачальні організації постачають теплову енергію для потреб опалення;

опалювана площа (об'єм) приміщення - загальна площа (об'єм) приміщення без урахування площі лоджій, балконів, терас;

температурний графік теплової мережі - розрахункові значення температури теплоносія, які залежать від кліматичних умов (стосовно розрахункової зовнішньої температури повітря для системи опалення), після джерела теплопостачання на вході в теплову мережу будівлі і після повернення теплоносія від споживачів.

3. Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України [“Про житлово-комунальні послуги”](#), [“Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання”](#), [“Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку”](#), [“Про теплопостачання”](#).

Порядок надання послуги

4. Послуга надається споживачу для потреб опалення або на індивідуальний тепловий пункт споживача для потреб опалення та приготування гарячої води.

У разі коли приготування гарячої води здійснюється з використанням наявного у будівлі індивідуального теплового пункту, який не переданий у володіння та/або користування виконавцю, то відносини між суб'єктом господарювання та споживачами повинні регулюватися відповідно до цих Правил у частині постачання теплової енергії для приготування гарячої води.

5. Виконавець забезпечує безпечне постачання теплоносія відповідно до цих Правил та умов договору про надання послуги з постачання теплової енергії (далі - договір). Теплоносій подається в обсязі відповідно до теплового навантаження будівлі. Значення температури теплоносія повинно відповідати температурному графіку теплової мережі (в частині температури подавального трубопроводу), значення тиску - гідравлічному режиму теплової мережі відповідно до умов договору.

У разі укладення публічних договорів приєднання детальні вимоги до якості послуги та іншу необхідну інформацію (адреса, опалювана площа (об'єм) будинку, максимальне теплове навантаження будинку, наявність чи відсутність індивідуального теплового пункту, наявність чи відсутність вузла (вузлів) комерційного обліку тощо) для кожного багатоквартирного будинку окремо виконавець розміщує на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на власному веб-сайті. При цьому розміщується повідомлення про місце опублікування таких вимог у загальнодоступних місцях на інформаційних стендах та/або рахунках на оплату послуг.

6. Виконавець забезпечує постачання теплової енергії у відповідній кількості та якості, що забезпечує надання послуги встановленим нормативам:

за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем - до межі внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі) та інженерно-технічних систем приміщення споживача;

за договором з колективним споживачем, колективним договором, індивідуальним договором, договором з власником (користувачем) будівлі - до межі зовнішніх

інженерних мереж постачання послуги виконавця та внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі).

7. Визначення кількості та якості послуги здійснюється відповідно до умов договору:

1) за показаннями вузла комерційного обліку теплової енергії та іншими засобами виміральної техніки - для колективного договору, договору з колективним споживачем, договору з власником (користувачем) будівлі, індивідуального договору;

2) з урахуванням показань вузла (вузлів) розподільного обліку/приладів-розподільовачів теплової енергії (у разі їх наявності) або дотриманням нормативної температури повітря у приміщеннях (для приміщень, не оснащених вузлами розподільного обліку/приладами-розподільовачами теплової енергії) - для індивідуального договору з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем.

8. Постачання теплової енергії для потреб опалення здійснюється в опалювальний період.

Рішення про початок та закінчення опалювального періоду приймається органами місцевого самоврядування з урахуванням кліматичних умов згідно з будівельними нормами і правилами, правилами технічної експлуатації теплових установок і мереж, державними санітарними нормами і правилами.

Опалювальний період починається не пізніше ніж коли протягом трьох діб середня добова температура зовнішнього повітря становить 8°C та нижче, а закінчується не раніше ніж коли протягом трьох діб середня добова температура зовнішнього повітря перевищує 8°C .

9. Постачання теплової енергії для потреб опалення здійснюється в опалювальний період безперервно, крім часу перерв, визначених частиною першою статті 16 Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.

Постачання теплової енергії на індивідуальні теплові пункти для потреб опалення та приготування гарячої води здійснюється безперервно, крім часу перерв, визначених частиною першою статті 16 Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.

10. У разі застосування планової перерви в наданні послуги (проведення ремонтних і профілактичних робіт згідно з будівельними нормами і правилами, правилами технічної експлуатації і користування, положеннями про проведення поточного і капітального ремонту та іншими нормативно-правовими актами) виконавець зобов'язаний повідомити споживачу через засоби масової інформації або в інший спосіб, що гарантує доведення такої інформації до споживача, про таку планову перерву не пізніше ніж за 10 робочих днів. У повідомленні необхідно зазначити причину та строк перерви в наданні послуги.

У разі застосування перерви в наданні послуги для ліквідації наслідків аварії виконавець зобов'язаний повідомити споживачу через засоби масової інформації або в інший спосіб, що гарантує доведення такої інформації до споживача, про таку перерву не пізніше ніж через три години з початку перерви. У повідомленні необхідно зазначити причину та строк перерви в наданні послуги.

Способами, що гарантують доведення інформації до споживача, є оголошення, розміщені на офіційному веб-сайті виконавця (за наявності), у під'їзді, на дошці оголошень (за наявності), в електронній системі обліку розрахунків споживача (за наявності), або повідомлення споживачу за допомогою засобів зв'язку, електрозв'язку (у тому числі електронною поштою), номер/адресу яких зазначено споживачем у заяві-приєднанні до індивідуального договору про надання послуги з постачання теплової енергії або у розділі “Реквізити і підписи сторін” в усіх інших договорах.

Споживачам у багатоквартирному будинку така інформація додатково доводиться шляхом розміщення відповідних оголошень на дошках оголошень, що розташовані у місцях загального користування такого будинку або на його прибудинковій території.

У разі застосування перерв у наданні послуги, визначених цим пунктом, плата за послуги за час таких перерв не нараховується.

11. Якщо надання послуги споживачу припинено для проведення робіт з усунення виявлених неполадок, пов'язаних з отриманням послуги, що виникли з вини споживача, виконавець поновлює надання послуги після усунення причин виявлених неполадок у найкоротший строк, але не більш як протягом 24 годин з моменту отримання відомостей про усунення причин.

12. Обов'язок щодо забезпечення готовності до надання послуги внутрішньобудинкових систем, що розташовані в будівлі (у тому числі багатоквартирному будинку), приміщенні, споруді і призначені для надання послуги, покладається на власника такої будівлі (співвласників багатоквартирного будинку), приміщення, споруди, якщо зазначений обов'язок не покладено на управителя, виконавця за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем чи іншу особу відповідно до закону або договору.

13. Надання послуги здійснюється виключно на договірних засадах.

Послуга надається споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги відповідно до [статей 13 і 14](#) Закону України "Про житлово-комунальні послуги".

З пропозицією про укладення договору про надання комунальних послуг або про внесення змін до нього (крім індивідуальних договорів, укладених відповідно до [частини п'ятої](#) статті 13 Закону України "Про житлово-комунальні послуги") може звернутися будь-яка сторона, надавши письмово другій стороні проект відповідного договору (змін до нього), складений згідно з типовим договором.

Індивідуальний договір вважається укладеним із споживачем, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали відповідний договір з виконавцем.

Індивідуальний договір з власником індивідуальних (садибних) житлових будинків вважається укладеним, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця такий власник не вчинив дій щодо відключення (відмови) від комунальної послуги (фактичне виконання робіт із відключення будинку).

Фактом приєднання споживача до умов індивідуального договору (акцептування договору) є вчинення споживачем будь-яких дій, які свідчать про його бажання укласти договір, зокрема надання виконавцю підписаної заяви-приєднання, сплата рахунка за надані послуги, факт отримання послуги.

У разі зміни права власності або користування приміщенням у багатоквартирному будинку, з попереднім власником (користувачем) якого було укладено індивідуальний договір, договір з новим власником (користувачем) вважається укладеним із дня такої зміни.

Споживачі у багатоквартирному будинку, які отримують послугу за іншою моделлю договірних відносин, у разі прийняття рішення про припинення такого договору можуть приєднатися до індивідуального договору про надання послуги з постачання теплової енергії, вчинивши дії, що засвідчують їх бажання укласти такий договір, відповідно до [абзацу шостого](#) цього пункту.

У разі укладення колективного договору виконавець надає уповноваженій співвласниками особі необхідну кількість договорів, що забезпечує отримання договору кожним із співвласників багатоквартирного будинку.

Колективний договір і договір з колективним споживачем можуть бути укладені з виконавцем за умови обладнання багатоквартирного будинку вузлом (вузлами) обліку, який (які) забезпечує (забезпечують) загальний облік споживання послуги у будинку.

Зміна договору вчиняється в такій самій формі, що і договір, що змінюється. У разі зміни виконавцем умов договору вони вступають в силу через 30 днів з моменту розміщення змінених умов на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця.

У разі зміни тарифу протягом строку дії договору новий розмір тарифу застосовується з дня введення його в дію.

Положення цього пункту можуть застосовуватися до відносин, що виникають під час укладання, зміни та припинення договорів про надання послуги, укладених із споживачами у двоквартирних будинках та інших будівлях, за рішенням власників (співвласників) таких будинків (будівель). В такому разі власники, співвласники, користувачі будівлі або приміщень у будівлі, яка не є індивідуальним (садибним) житловим будинком та багатоквартирним будинком, укладають договір про надання комунальних послуг відповідно до частини четвертої статті 13 Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.

14. Відключення споживачів від мереж (систем) централізованого опалення (теплопостачання) здійснюється за рішенням співвласників багатоквартирного будинку у порядку, встановленому Мінрегіоном. Рішенням зборів співвласників багатоквартирного будинку визначається система подальшого забезпечення такого будинку теплопостачанням з дотриманням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Рішення співвласників багатоквартирного будинку приймається відповідно до вимог Закону України “Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку”.

У багатоквартирних будинках, у яких на день набрання чинності Законом України “Про житлово-комунальні послуги” не менш як половина квартир та нежитлових приміщень була відокремлена (відключена) від мереж (систем) централізованого опалення (теплопостачання) та постачання гарячої води, власники квартир та нежитлових приміщень, приєднаних до таких мереж, не зобов’язані, але мають право в установленому Мінрегіоном порядку відокремити (відключити) від них свою квартиру чи нежитлове приміщення та влаштувати систему індивідуального теплопостачання (опалення та/або гарячого водопостачання) у такій квартирі чи нежитловому приміщенні.

Не допускається примусове відокремлення (відключення) від мереж (систем) централізованого опалення (теплопостачання) та постачання гарячої води власників квартир та нежитлових приміщень, приєднаних до таких мереж (систем), у багатоквартирних будинках у разі відокремлення (відключення) від зазначених мереж (систем) інших власників квартир та нежитлових приміщень.

Відокремлення (відключення) квартир та нежитлових приміщень від мереж (систем) централізованого опалення (теплопостачання) та постачання гарячої води без дотримання встановленого Мінрегіоном порядку не допускається.

Відокремлення (відключення) від мереж (систем) централізованого опалення (теплопостачання) та постачання гарячої води не звільняє власників квартир та нежитлових приміщень від обов’язку відшкодування витрат за обсяг теплової енергії, витраченої на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень та на функціонування внутрішньобудинкових систем опалення будівлі/будинку. Такий обсяг теплової енергії розраховується та розподіляється між всіма споживачами відповідно до Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженої наказом Мінрегіону від 22 листопада 2018 р. № 315 (далі - Методика розподілу).

15. Обслуговування внутрішньобудинкових систем теплопостачання здійснюється відповідно до [Порядку обслуговування внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води](#), затвердженого наказом Мінрегіону від 15 серпня 2018 р. № 219.

Виконавець здійснює обслуговування внутрішньобудинкових систем теплопостачання за умови укладення із споживачем індивідуального договору про надання послуги з постачання теплової енергії з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем.

16. Перевірка відповідності якості надання послуг проводиться відповідно до [Порядку проведення перевірки відповідності якості надання деяких комунальних послуг та послуг з управління багатоквартирним будинком параметрам, передбаченим договором про надання відповідних послуг](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1145 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 4, ст. 133).

17. Доступ до житла, іншого об'єкта нерухомого майна споживача здійснюється у випадках та порядку, передбачених [статтею 29](#) Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.

Порядок обліку послуги

18. Одиницею вимірювання обсягу (кількості) спожитої споживачем теплової енергії є гікалорія (Гкал).

Для переведення одиниць вимірювання теплової енергії приладами обліку застосовуються коефіцієнти $1 \text{ Гкал} = 1162,2 \text{ кВт}\cdot\text{г}$, $1 \text{ кВт}\cdot\text{г} = 0,000859 \text{ Гкал}$, $1 \text{ Гкал} = 4,1868 \text{ ГДж}$, $1 \text{ ГДж} = 0,2388 \text{ Гкал}$.

19. Комерційний облік послуги здійснюється вузлом (вузлами) комерційного обліку, що забезпечує (забезпечують) загальний облік споживання послуги у будівлі, її частині (під'їзді), обладнаній окремим інженерним вводом, згідно з показаннями його (їх) засобів вимірювальної техніки.

Якщо будівлю (будинок) оснащено двома та більше вузлами комерційного обліку послуги відповідно до вимог [Закону України](#) “Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання”, то визначення обсягу спожитої послуги та її розподіл здійснюються за сумою показань всіх вузлів комерційного обліку послуги у будівлі (будинку). За рішенням співвласників багатоквартирного будинку розподіл здійснюється для кожної окремої частини будинку, обладнаної вузлом комерційного обліку послуги.

20. До встановлення вузла (вузлів) комерційного обліку теплової енергії обсяг споживання теплової енергії у будівлі визначається відповідно до [Методики розподілу](#).

21. Обслуговування та заміна вузлів комерційного обліку здійснюються відповідно до умов договору:

оператором зовнішніх інженерних мереж або виконавцем послуги (якщо він не є оператором відповідних зовнішніх інженерних мереж, але перераховує йому сплачені споживачами кошти) у разі укладення із споживачами індивідуального договору або індивідуального договору з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем;

суб'єктами господарювання, уповноваженими на виконання таких робіт, залученими співвласниками багатоквартирного будинку за рахунок співвласників за умови укладення колективного договору, договорів з колективним споживачем, договору з власником (користувачем) будівлі або у разі прийняття рішення співвласниками про порядок обслуговування та заміну вузла (вузлів) комерційного обліку відповідно до законодавства.

У разі здійснення обслуговування та заміни вузлів комерційного обліку суб'єктами господарювання, уповноваженими на виконання таких робіт, залученими співвласниками багатоквартирного будинку, порядок та умови таких робіт визначаються у рішенні співвласників про укладення колективного договору про надання комунальних послуг,

договорів з колективним споживачем або в окремому протоколі рішення, що надсилається виконавцю.

У разі коли власники (співвласники) будівлі приймуть рішення про порядок обслуговування та заміни вузла (вузлів) комерційного обліку, вони протягом місяця з дня прийняття такого рішення повідомляють про це оператору зовнішніх інженерних мереж.

Обслуговування засобу вимірювання техніки здійснюється згідно з вимогами паспорта виробу. Обслуговування іншого обладнання вузла комерційного обліку - згідно із супровідною документацією, якщо таку документацію передбачено виробником. У разі обслуговування та заміни вузлів комерційного обліку за рахунок співвласників повна відповідальність за наслідки від неналежного або не в повному обсязі виконання робіт з обслуговування вузлів комерційного обліку несуть співвласники.

Перевірка належного обслуговування вузлів комерційного обліку передбачає:

перевірку відповідності умовного позначення типу засобу вимірювальної техніки вузла комерційного обліку проектній документації на його оснащення;

перевірку наявності позитивних результатів повірки, засвідчених відповідно до законодавства про метрологію та метрологічну діяльність;

перевірку експлуатації засобів вимірювальної техніки з дотриманням правил застосування таких засобів, встановлених у нормативно-правових актах, і вимог щодо їх експлуатації, встановлених в експлуатаційних документах на такі засоби;

можливість зчитування показань засобів вимірювальної техніки, які не можуть бути менші, ніж під час попереднього зняття;

справність роботи системи дистанційної передачі даних (за наявності).

Опломбування і розпломбування (за потреби) здійснюється згідно з [Порядком прийняття приладу обліку на абонентський облік](#), затвердженим наказом Мінрегіону від 12 жовтня 2018 р. № 270.

Демонтаж вузла комерційного обліку без його заміни на вузол обліку, укомплектований засобами вимірювальної техніки такого самого або вищого класу точності, можливий у зв'язку з:

відмовою споживача в установленому законом порядку від надання відповідної комунальної послуги;

проведенням повірки (ремонту) засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузла комерційного обліку, якщо строк виконання робіт не перевищує п'яти днів.

Демонтаж вузла комерційного обліку без його заміни на вузол обліку, укомплектований засобами вимірювальної техніки такого самого або вищого класу точності, не може здійснюватися частіше ніж один раз на рік.

У разі виявлення виконавцем несправності під час періодичного огляду вузла (вузлів) комерційного обліку та коли обслуговування та заміна вузлів комерційного обліку здійснюються не виконавцем, виконавець невідкладно повідомляє про це співвласникам в один із способів, що гарантують доведення інформації до споживачів і які зазначені у [пункті 10](#) цих Правил. Якщо співвласники протягом п'яти днів з моменту відповідного повідомлення від виконавця не викликали виконавця для розпломбування, такий вузол комерційного обліку вважається таким, що вийшов з ладу.

Несанкціоноване втручання у роботу вузлів комерційного обліку забороняється. Якщо встановлено факт несанкціонованого втручання (самовільний демонтаж, умисне знищення, пошкодження, розкомплектування, зокрема порушення цілісності пломб) в роботу вузла комерційного обліку, зазначений вузол вважається таким, що вийшов з ладу.

Датою початку несанкціонованого втручання в роботу вузла комерційного обліку може бути:

дата виходу з ладу, зафіксована автоматично таким вузлом обліку;

дата повідомлення про несанкціонований вплив на вузол обліку;

перший день після дати припинення дистанційної передачі результатів вимірювання (за наявності);

дата останньої контрольної перевірки виконавцем, але не більш як 12 місяців до дати виявлення факту несанкціонованого впливу на вузол обліку.

Споживач повідомляє виконавцеві про недоліки в роботі вузла комерційного обліку протягом п'яти робочих днів з дня їх виявлення у спосіб, передбачений договором.

У разі виходу з ладу або втрати вузла комерційного обліку до відновлення його роботи або заміни, а також на час відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з проведенням повірки засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною такого вузла обліку, ведення комерційного обліку здійснюється розрахунково відповідно до [Методики розподілу](#).

Виконавець повідомляє споживачам про вихід з ладу або втрату вузла комерційного обліку в один із способів, що гарантують доведення інформації до споживача і які зазначені у [пункті 10](#) цих Правил, із зазначенням у повідомленні відповідної дати.

Повірка засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузла (вузлів) комерційного обліку, здійснюється відповідно до [Порядку подання засобів вимірювальної техніки на періодичну повірку, обслуговування та ремонт](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 р. № 474 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 55, ст. 1803).

22. Виконавець має право доступу до будівель, приміщень і споруд, у яких встановлено вузли комерційного обліку, для перевірки схоронності таких вузлів обліку, зняття показань засобів вимірювальної техніки, що є складовою вузла комерційного обліку, та періодичного огляду. Власник (співвласники) будівлі або його (їх) представник (представники) має (мають) право доступу до місць установаження вузлів комерційного обліку для перевірки схоронності та зняття показань.

Періодичний огляд вузла (вузлів) комерційного обліку здійснюється виконавцем під час зняття показань. У разі дистанційного зняття показань періодичний огляд проводиться виконавцем не рідше ніж один раз на рік.

Порядок зняття показань засобів вимірювальної техніки вузла (вузлів) комерційного обліку теплової енергії визначається договором та здійснюється виконавцем у присутності споживача або його представника, крім випадків, коли зняття таких показань здійснюється виконавцем за допомогою систем дистанційного зняття показань.

23. Доступ до вузлів комерційного та розподільного обліку, приладів-розподільовачів теплової енергії здійснюється відповідно до Законів України [“Про житлово-комунальні послуги”](#), [“Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання”](#), [“Про теплопостачання”](#) та визначається умовами договору.

24. Розподіл між споживачами обсягу спожитої у будівлі послуги здійснюється з урахуванням показань вузлів розподільного обліку/приладів-розподільовачів теплової енергії, а у разі їх відсутності - пропорційно опалюваній площі (об'єму) приміщення споживача відповідно до [Методики розподілу](#).

Споживач інформує протягом місяця з дня настання таких змін виконавця про зміну власника житла (іншого об'єкта нерухомого майна) шляхом надання виконавцю витягу або інформації з Реєстру речових прав на нерухоме майно, а також про фактичну кількість осіб, які постійно проживають у житлі споживача, з метою подальшого внесення змін до договору.

Визначений за допомогою вузла (вузлів) комерційного обліку (а у випадках, передбачених [частиною другою](#) статті 9 Закону України “Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання”, - за розрахунковим або середнім обсягом споживання) обсяг

спожитої у будівлі теплової енергії включає обсяги теплової енергії на опалення житлових та нежитлових приміщень, які є самостійними об'єктами нерухомого майна, опалення місць загального користування, гаряче водопостачання (у разі ведення обліку теплової енергії у гарячій воді), забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання (за наявності циркуляції) та розподіляється між споживачами в порядку, визначеному [статтею 10](#) Закону України “Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання”.

Обсяг теплової енергії, витраченої на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі, а також на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання, розподіляється також на споживачів, приміщення яких обладнані індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання або відокремлені (відключені) від системи (мережі) централізованого опалення (теплопостачання) та постачання гарячої води.

Якщо проектом на будівлю/будинок було передбачено встановлення приладів опалення у місцях загального користування та допоміжних приміщеннях, але вони були демонтовані, то для забезпечення нормативної температури у цих приміщеннях такі прилади опалення повинні бути відновлені виконавцем послуг з управління багатоквартирним будинком.

25. Обслуговування та заміна вузлів розподільного обліку здійснюються відповідно до частин [другої - четвертої](#) статті 6 Закону України “Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання” та умов договору.

Несанкціоноване втручання в роботу вузлів розподільного обліку/приладів-розподілювачів теплової енергії забороняється. Якщо встановлено факт несанкціонованого втручання (самовільний демонтаж, умисне знищення, пошкодження, розкомплектування, зокрема порушення цілісності пломб) в роботу вузла розподільного обліку/приладу-розподілювача теплової енергії, зазначений вузол/прилад вважається таким, що вийшов з ладу.

Датою початку несанкціонованого втручання в роботу вузла розподільного обліку/приладу-розподілювача теплової енергії може бути:

дата виходу з ладу, зафіксована автоматично таким вузлом/приладом;

дата повідомлення про несанкціонований вплив на вузол/прилад;

перший день після дати припинення дистанційної передачі результатів вимірювання (за наявності);

дата останньої контрольної перевірки виконавцем комунальної послуги, але не більш як 12 місяців до дати виявлення факту несанкціонованого впливу на вузол/прилад.

На час відсутності у споживача вузла розподільного обліку у зв'язку з проведенням повірки засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузла обліку, ремонту для цілей розподільного обліку послуги обсяг теплової енергії визначається відповідно до [Методики розподілу](#).

Виконавець або інша особа, що здійснює розподіл обсягів послуги, забезпечують функціональну перевірку вузлів розподільного обліку. Порядок, періодичність такої перевірки визначаються договором між споживачем та виконавцем або іншою особою, що здійснює розподіл обсягів послуги.

26. У межах однієї будівлі не допускається здійснення розподілу обсягу спожитої послуги між споживачами пропорційно площі і об'єму приміщення одночасно.

Споживач надає виконавцю інформацію про опалювану площу (об'єм) приміщення. У разі зміни опалюваної площі (об'єму) приміщення споживач надає у місячний строк виконавцю інформацію про таку зміну разом з копією технічного паспорта приміщення з метою подальшого внесення змін до договору.

27. Розподіл обсягів спожитої у будівлі послуги здійснює виконавець або визначена власником (співвласниками) будівлі інша особа, що здійснює розподіл обсягів послуги відповідно до обраної моделі договірних відносин.

28. Виконавець у разі здійснення ним розподілу обсягів спожитої у будівлі послуги періодично, але не менш як один раз на рік, проводить контрольне зняття показань вузлів розподільного обліку/приладів-розподілювачів теплової енергії у присутності споживача або його представника. Результати контрольного зняття показань вузлів розподільного обліку/приладів-розподілювачів теплової енергії є підставою для здійснення перерозподілу обсягу спожитої послуги та проведення перерахунку із споживачем.

Перерозподіл обсягів спожитої послуги у будинку та перерахунок із споживачем проводиться у тому розрахунковому періоді, в якому було отримано в установленому порядку інформацію про невідповідність обсягу розподіленої теплової енергії окремим споживачам обсягу, необхідному для розподілу, але не більш як за 12 розрахункових періодів.

29. Зняття показань вузлів комерційного, розподільного обліку та приладів-розподілювачів теплової енергії здійснюється відповідно до [статті 11](#) Закону України “Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання” та умов договору.

30. У разі недопущення споживачем (його представником) виконавця або іншої особи, що здійснює розподіл обсягів послуги, до відповідного вузла обліку/приладів-розподілювачів теплової енергії для зняття показань або в разі ненадання у визначений договором строк споживачем виконавцю показань відповідного вузла обліку/приладів-розподілювачів теплової енергії, якщо такі показання згідно із законом або договором зобов’язаний знімати споживач, для цілей комерційного або розподільного обліку виконавцем протягом трьох місяців показання визначаються за середнім споживанням попереднього опалювального періоду, а у разі відсутності такої інформації - за фактичний час споживання протягом поточного опалювального періоду, але не менше 30 днів.

У разі відсутності інформації про показання вузлів обліку та/або недопущення споживачем виконавця або іншої особи, що здійснює розподіл обсягів послуги, до відповідного вузла обліку/приладів-розподілювачів теплової енергії для зняття показань після закінчення тримісячного строку з дня недопуску виконавець зобов’язаний здійснювати розрахунки з такими споживачами як із споживачами, приміщення яких не оснащені вузлами розподільного обліку.

Факт недопущення споживачем (його представником) виконавця або іншої особи, що здійснює розподіл обсягів послуги, до вузла обліку послуги для зняття показань фіксується шляхом складення акта у довільній формі.

Після відновлення надання показань вузлів обліку таким споживачем виконавець або інша особа, що здійснює розподіл обсягів послуги, зобов’язані провести перерозподіл обсягів спожитої послуги у будинку та перерахунок з ним, а також з усіма споживачами будинку відповідно до [Методики розподілу](#).

Перерозподіл обсягів спожитої послуги у будинку та перерахунок проводяться у тому розрахунковому періоді, в якому було отримано в установленому порядку інформацію про невідповідність обсягу розподіленої теплової енергії окремим споживачам обсягу, необхідному для розподілу, але не більш як за 12 розрахункових періодів.

Порядок оплати послуг

31. Вартістю послуги є встановлений відповідно до законодавства тариф на теплову енергію для споживача, який визначається як сума тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, а для багатоквартирних будинків, обладнаних системою автономного теплопостачання, як сума тарифів на виробництво та постачання теплової енергії.

Інформування споживачів про намір зміни (коригування) тарифу на послугу з обґрунтуванням такої необхідності здійснюється виконавцем відповідно до [Порядку](#)

інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності, затвердженого наказом Мінрегіону від 5 червня 2018 р. № 130.

У разі зміни (коригування) тарифу протягом строку дії договору новий розмір тарифу застосовується з моменту його введення в дію та не потребує внесення сторонами додаткових змін до договору. Виконавець зобов'язаний забезпечити їх оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті.

У разі прийняття уповноваженим органом рішення про зміну (коригування) ціни/тарифу на послугу виконавець у строк, що не перевищує 15 днів з дати введення її/його у дію, повідомляє про це споживачу в один із способів, що гарантують доведення інформації до споживачів і які зазначені у пункті 10 цих Правил, з посиланням на рішення відповідного органу.

32. Плата за послугу розраховується виходячи з розміру встановленого тарифу та обсягу спожитої послуги, визначеного та розподіленого відповідно до законодавства.

У разі застосування двоставкового тарифу на послугу з постачання теплової енергії плата за послугу з постачання теплової енергії визначається як сума плати, розрахованої виходячи з умовно-змінної частини тарифу (протягом опалювального періоду) та умовно-постійної частини тарифу (протягом року).

33. Плата виконавцю за індивідуальним договором про надання послуги з постачання теплової енергії з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем складається з:

плати за послугу, визначеної відповідно до цих Правил та Методики розподілу, що розраховується виходячи з розміру затвердженого уповноваженим органом тарифу та обсягу її споживання;

плати за абонентське обслуговування, визначеної виконавцем, розмір якої не може перевищувати граничного розміру, встановленого Кабінетом Міністрів України;

плати за технічне обслуговування та поточний ремонт внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку, що забезпечують надання відповідної послуги, що визначається окремим договором між виконавцем та співвласниками багатоквартирного будинку.

Плата за послугу, абонентське обслуговування та плата за обслуговування, поточний ремонт внутрішньобудинкової системи теплопостачання багатоквартирного будинку вноситься споживачем виконавцю щомісяця однієї сумою в порядку та розмірах, визначених договором. При цьому виконавець забезпечує деталізацію інформації щодо структури плати у рахунках споживачів.

У разі коли співвласники багатоквартирного будинку самостійно не обрали однієї з моделей організації договірних відносин, визначених частиною першою статті 14 Закону України “Про житлово-комунальні послуги”, та/або не дійшли згоди з виконавцем про розмір плати за обслуговування внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку, плата виконавцю за індивідуальним договором складається з плати за послугу та плати за абонентське обслуговування.

Плата виконавцю за колективним договором та за договором з колективним споживачем складається із плати за послугу, що розраховується виходячи з розміру затверджених тарифів на послугу та обсягу спожитої послуги, визначеного відповідно до законодавства.

34. Рахунок на оплату спожитої послуги надається споживачу на безоплатній основі щомісяця відповідно до статті 8 Закону України “Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання”.

Рахунки на оплату спожитої послуги формуються виконавцем або визначеною власником (співвласниками) іншою особою, що здійснює розподіл обсягів послуг, на основі показань вузлів комерційного обліку з урахуванням показань вузлів розподільного

обліку відповідно до [Закону України](#) “Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання” та надаються споживачу (його представнику) у строк не пізніше ніж за 10 календарних днів до граничного строку внесення плати за послуги, визначеного договором.

35. Розрахунковим періодом для оплати спожитої послуги є календарний місяць. Оплата послуги здійснюється не пізніше останнього дня місяця, що настає за розрахунковим періодом (граничний строк внесення плати за спожиту послугу), якщо інший порядок та строки не визначені договором. За бажанням споживача оплата послуг може здійснюватися шляхом внесення авансових платежів.

36. Споживач здійснює оплату спожитої послуги щомісяця в порядку та строки, визначені договором.

37. Споживач не звільняється від оплати послуги, отриманої ним до укладення відповідного договору.

Споживач не звільняється від оплати послуги за період тимчасової відсутності в житловому приміщенні (на іншому об’єкті нерухомого майна) споживача та інших осіб.

38. Споживач не звільняється від оплати послуги у частині відшкодування витрат за частину обсягу теплової енергії на задоволення загальнобудинкових потреб на опалення, який складається з обсягу теплової енергії на опалення місць загального користування і допоміжних приміщень будинку та обсягу теплової енергії на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання (за наявності циркуляції), у разі відключення (відокремлення) його квартири або нежитлового приміщення від мереж (систем) централізованого опалення (теплопостачання).

39. У разі ненадання послуги, надання її не в повному обсязі або надання послуги неналежної якості виконавець проводить перерахунок вартості послуги в установленому законодавством порядку та сплачує споживачу неустойку (штраф, пеню) у порядку та розмірі, визначених законом або договором.

40. У разі несвоєчасного здійснення платежів за послуги споживач сплачує пеню в розмірі, встановленому в договорі, але не вище 0,01 відсотка суми боргу за кожен день прострочення. Загальний розмір сплаченої пені не може перевищувати 100 відсотків загальної суми боргу.

Нарахування пені починається з першого робочого дня, що настає за останнім днем граничного строку внесення плати за послугу.

Пеня не нараховується за умови наявності заборгованості держави за надані населенню пільги та житлові субсидії та/або наявності у споживача заборгованості з оплати праці, підтвердженої належним чином.

41. У разі виникнення у споживача заборгованості за спожиту послугу виконавець і споживач за взаємною згодою можуть укласти угоду про реструктуризацію заборгованості згідно із законодавством.

Права та обов’язки споживача

42. Споживач має право:

1) своєчасно одержувати послугу належної якості відповідно до законодавства та договору;

2) без додаткової оплати одержувати від виконавця інформацію про ціни/тарифи, загальну вартість місячного платежу, структуру ціни/тарифу, порядок оплати, норми споживання та порядок надання послуги, а також про її споживчі властивості;

3) на перевірку кількості та якості послуги в установленому законодавством порядку;

4) на відшкодування збитків, завданих його майну, шкоди, заподіяної його життю або здоров’ю внаслідок неналежного надання або ненадання послуги та незаконного проникнення в належне йому житло (на інший об’єкт нерухомого майна);

- 5) на обрання однієї з моделей організації договірних відносин з виконавцем;
- 6) на усунення протягом строку, встановленого договором або законодавством, виявлених недоліків у наданні послуги;
- 7) на зменшення в установленому законодавством порядку розміру плати за послугу в разі її ненадання, надання не в повному обсязі або зниження її якості;
- 8) отримувати від виконавця штраф у розмірі, визначеному законодавством та договором, за перевищення нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт;
- 9) без додаткової оплати отримувати від виконавця чи іншої уповноваженої на розподіл послуги особи детальний розрахунок розподілу обсягу спожитої послуги між споживачами багатоквартирного будинку;
- 10) без додаткової оплати отримувати інформацію про проведені виконавцем нарахування плати за послугу (з розподілом за періодами та видами нарахувань) та отримані від споживача платежі;
- 11) складати та підписувати акти-претензії у зв'язку з порушенням порядку надання послуги, зміною її споживчих властивостей та перевищенням строків проведення аварійно-відновних робіт;
- 12) відключитися від систем (мереж) централізованого опалення (теплопостачання) відповідно до [Порядку відключення споживачів від систем централізованого опалення та постачання гарячої води](#), затвердженого наказом Мінрегіону від 26 липня 2019 р. № 169; це право не звільняє споживача від зобов'язання відшкодувати частину обсягу теплової енергії на задоволення загальнобудинкових потреб на опалення, який складається з обсягу теплової енергії на опалення місць загального користування і допоміжних приміщень будинку та обсягу теплової енергії на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання (за наявності циркуляції);
- 13) після закінчення опалювального періоду отримувати в міжопалювальний період перерахунок за спожиту теплову енергію з урахуванням здійсненого авансового платежу та показань вузлів обліку теплової енергії;
- 14) звертатися до суду в разі порушення виконавцем умов договору;
- 15) на зміну розміру нарахувань за послугу з постачання теплової енергії у зв'язку із щомісячною зміною для виконавця ціни природного газу, що використовується для виробництва теплової енергії та надання послуги з постачання теплової енергії згідно з вимогами цих Правил.

{Пункт 42 доповнено підпунктом 15 згідно з Постановою КМ [№ 1209 від 10.11.2021](#)}

43. Колективний споживач має право:

- 1) укладати договір про надання послуги відповідно до статуту в інтересах споживачів, об'єднаних таким колективним споживачем;
- 2) розірвати договір у разі прийняття рішення співвласниками щодо зміни моделі договірних відносин відповідно до [статті 14](#) Закону України “Про житлово-комунальні послуги” або у разі прийняття відповідного рішення співвласниками щодо відключення від мереж (систем) централізованого опалення (теплопостачання) будинку.

44. Споживач зобов'язаний:

- 1) забезпечити своєчасну підготовку об'єктів, що перебувають у його власності (користуванні), до експлуатації в осінньо-зимовий період;
- 2) забезпечувати безпечну експлуатацію внутрішньобудинкових систем теплопостачання;
- 3) дотримуватися вимог нормативно-правових актів та укладеного договору.

45. Індивідуальний споживач зобов'язаний:

1) укладати договори про надання послуги у порядку і випадках, визначених законом (зокрема, з урахуванням рішення співвласників багатоквартирного будинку щодо обраної моделі договірних відносин у багатоквартирному будинку);

2) своєчасно вживати заходів для усунення пов'язаних з отриманням послуги виявлених неполадок, що виникли з його вини;

3) забезпечувати цілісність обладнання вузлів обліку споживання послуги відповідно до умов договору та не втручатися в їх роботу;

4) власним коштом проводити ремонт та заміну санітарно-технічних приладів і пристроїв, обладнання, іншого спільного майна, пошкодженого з його вини, яка доведена в установленому законодавством порядку;

5) оплачувати надану послугу за цінами/тарифами, встановленими відповідно до законодавства, та вносити плату за абонентське обслуговування у строки, встановлені договором;

6) дотримуватися правил безпеки, зокрема пожежної та газової, санітарних норм;

7) допускати у своє житло (інший об'єкт нерухомого майна) виконавця або його представників у порядку, визначеному законом та умовами договору, для ліквідації аварій, усунення неполадок санітарно-технічного та інженерного обладнання, його встановлення і заміни, проведення технічних та профілактичних оглядів і перевірки показань приладів-розподільвачів теплової енергії та/або вузлів обліку, що забезпечують індивідуальний облік споживання послуги у квартирі (приміщенні) багатоквартирного будинку;

8) дотримуватися вимог житлового та містобудівного законодавства (не допускати втручання у внутрішньобудинкову систему тепlopостачання, її переобладнання) під час проведення ремонту чи реконструкції житла (іншого об'єкта нерухомого майна), не допускати порушення законних прав та інтересів інших учасників відносин у сфері житлово-комунальних послуг;

9) забезпечити своєчасну підготовку об'єктів, що перебувають у його власності (користуванні), до експлуатації в осінньо-зимовий період;

10) у разі несвоєчасного здійснення платежів за спожиту послугу сплачувати пеню в розмірах, установлених законом або договором, але не вище розміру, встановленого законом;

11) інформувати протягом місяця виконавця про зміну власника житла (іншого об'єкта нерухомого майна) шляхом надання виконавцю витягу або інформації з Реєстру речових прав на нерухоме майно та про фактичну кількість осіб, які постійно проживають у житлі споживача, у випадках та порядку, передбачених договором;

12) надавати виконавцю або іншій особі, що здійснює розподіл обсягів спожитих послуг, покази наявних приладів-розподільвачів теплової енергії та/або вузлів обліку, що забезпечують індивідуальний облік споживання послуги в квартирі (приміщенні) багатоквартирного будинку, у порядку та строки, визначені договором;

13) у разі відключення його приміщення від систем (мереж) централізованого опалення (тепlopостачання) в установленому законодавством порядку відшкодовувати частину обсягу теплової енергії на задоволення загальнобудинкових потреб на опалення, який складається з обсягу теплової енергії на опалення місць загального користування і допоміжних приміщень будинку та обсягу теплової енергії на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водopостачання (за наявності циркуляції).

46. Колективний споживач зобов'язаний:

1) допускати до об'єктів нерухомого майна, що належать колективному споживачу, а також у місця загального користування і допоміжні приміщення багатоквартирних будинків (для об'єднання співвласників багатоквартирного будинку) виконавця або його представників у порядку, визначеному законодавством і договором, для ліквідації аварій, усунення неполадок санітарно-технічного та інженерного обладнання, його встановлення і заміни, проведення технічних та профілактичних оглядів і перевірки показань засобів вимірювальної техніки;

2) у разі несвоєчасного здійснення платежів за послугу сплачувати пеню в розмірах, установлених законом або договором про надання житлово-комунальних послуг для споживачів, яких об'єднує такий колективний споживач;

3) забезпечувати розподіл між споживачами, об'єднаними таким колективним споживачем, обсягу спожитої теплової енергії згідно з [Методикою розподілу](#) (крім випадку, коли співвласниками визначено іншу особу, що здійснює розподіл обсягів послуги);

4) у разі безпосереднього здійснення розподілу обсягу послуги між споживачами у будівлі надавати споживачам, об'єднаним таким колективним споживачем, детальний розрахунок розподілу між ними обсягу спожитої послуги, а в разі ведення обліку споживання послуги засобами вимірювальної техніки вузла обліку, що забезпечує загальний облік споживання послуги в будівлі (її частині), надавати також інформацію про їх показання.

Права та обов'язки виконавця

47. Виконавець має право:

1) вимагати від споживача дотримання вимог правил експлуатації житлових та нежитлових приміщень у будинку, санітарно-гігієнічних правил і правил пожежної безпеки, інших нормативно-правових актів у сфері комунальних послуг;

2) вимагати від споживача своєчасного проведення робіт з усунення виявлених неполадок, пов'язаних з отриманням послуги, що виникли з вини споживача, або відшкодування вартості таких робіт;

3) доступу до будівель, приміщень і споруд, у яких встановлено вузли комерційного обліку, для перевірки схоронності таких вузлів обліку та зняття показань засобів вимірювальної техніки у порядку, визначеному законом та умовами договору;

4) доступу до приміщень, в яких установлено вузли розподільного обліку та/або прилади-розподільувачі теплової енергії, за показаннями яких здійснюється такий розподіл (у разі, коли виконавець здійснює розподіл обсягів послуги, визначених за допомогою вузла комерційного обліку, між споживачами), у порядку, визначеному законом та умовами договору;

5) доступу до житла, інших об'єктів нерухомого майна споживача для ліквідації аварій, усунення неполадок санітарно-технічного та інженерного обладнання, його встановлення і заміни, проведення технічних та профілактичних оглядів і перевірки показань приладів-розподільувачів теплової енергії та/або вузлів обліку, що забезпечують індивідуальний облік споживання відповідної послуги у квартирах (приміщеннях) багатоквартирного будинку, у порядку, визначеному законом та умовами договору;

6) у разі укладення індивідуального договору або індивідуального договору з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем отримувати інформацію від споживача про зміну власника житла (іншого об'єкта нерухомого майна) шляхом надання йому витягу або інформації з Реєстру речових прав на нерухоме майно, фактичну кількість осіб, які постійно проживають у житлі споживача, опалювану площу (об'єм) приміщення споживача у випадках та порядку, передбачених договором;

7) звертатися до суду в разі порушення споживачами умов договору;

8) утворювати системи управління якістю та проводити їх сертифікацію відповідно до національних або міжнародних стандартів акредитованими органами із сертифікації;

9) обмежити (припинити) надання послуги у разі її неоплати або оплати не в повному обсязі в порядку і строки, встановлені законом та договором, крім випадків, коли якість та/або кількість такої послуги не відповідає умовам договору;

10) на відшкодування збитків у разі наявності порушень у роботі теплового обладнання споживача, які виникли з вини споживача, документально підтверджені та доведені в установленому законом порядку, що призвели до перебоїв у технологічному процесі постачання теплової енергії.

48. Виконавець зобов'язаний:

1) забезпечувати своєчасність надання, безперервність і належну якість послуги згідно із законодавством та умовами договорів про її надання, зокрема шляхом створення системи управління якістю відповідно до національних або міжнародних стандартів;

2) забезпечувати надійне постачання обсягів теплової енергії відповідно до умов договору;

3) у міжопалювальний період проводити підготовку об'єктів житлово-комунального господарства до експлуатації в осінньо-зимовий період з урахуванням моделі укладених договорів;

4) готувати, укладати та переукладати із споживачем договір відповідно до обраної співвласниками моделі договірних відносин;

5) без додаткової оплати надавати в установленому законодавством порядку необхідну інформацію про ціни/тарифи, загальну вартість місячного платежу, структуру ціни/тарифу, норми споживання та порядок надання відповідної послуги, а також про її споживчі властивості та іншу інформацію, передбачену законодавством;

6) розглядати у визначений законодавством строк претензії та скарги споживачів, у визначених законом випадках - управителів і проводити відповідні перерахунки розміру плати за послугу в разі її ненадання, надання не в повному обсязі, несвоєчасно або надання послуги неналежної якості, а також в інших випадках, визначених договором;

7) своєчасно реагувати на виклики споживачів, підписувати акти-претензії, вести облік вимог (претензій) споживачів у зв'язку з порушенням порядку надання послуги;

8) своєчасно та власним коштом проводити роботи з усунення виявлених неполадок, пов'язаних з наданням послуги, що виникли з його вини;

9) у разі укладення індивідуального договору або індивідуального договору з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем здійснювати розподіл загальнобудинкового обсягу спожитої теплової енергії між співвласниками багатоквартирного будинку згідно з [Методикою розподілу](#) та договорами;

10) інформувати споживачів про намір зміни цін/тарифів на послугу відповідно до [Порядку інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності](#), затвердженого наказом Мінрегіону від 5 червня 2018 р. № 130;

11) вживати заходів до ліквідації аварій, усунення порушень якості послуги, що сталися з вини виконавця або на об'єктах, що забезпечують надання послуги та перебувають у його власності (користуванні), у строк, встановлений договором, але не більше семи діб;

12) виплачувати споживачу штраф за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт на об'єктах, що забезпечують надання послуги та перебувають у його власності (користуванні), у розмірі, визначеному договором;

13) контролювати дотримання установлених міжповірочних інтервалів для засобів виміральної техніки, які є складовою частиною вузла комерційного обліку, а у разі

укладення індивідуального договору або індивідуального договору з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем - вузлів розподільного обліку;

14) у разі укладення колективного договору або договору про надання комунальних послуг з колективним споживачем інформувати управителя, уповноважений орган управління об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, правління житлово-будівельного кооперативу, з якими укладено відповідний договір, про вихід з ладу, необхідність ремонту, зняття з абонентського обліку вузлів комерційного обліку, а також про настання строку повірки засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузлів комерційного обліку;

15) протягом п'яти робочих днів надсилати управителю або відповідним виконавцям скарги споживачів щодо надання комунальних послуг у разі, коли вирішення таких питань належить до повноважень управителя або інших виконавців послуг;

16) змінити розмір нарахувань за послугу з постачання теплової енергії у зв'язку із щомісячною зміною ціни природного газу, що використовується для виробництва теплової енергії та надання послуги з постачання теплової енергії відповідній категорії споживачів, згідно з вимогами цих Правил.

{Пункт 48 доповнено підпунктом 16 згідно з Постановою КМ № 1209 від 10.11.2021}

Обмеження (припинення) надання послуги з постачання теплової енергії

49. У разі застосування планової перерви в наданні комунальних послуг виконавець зобов'язаний повідомити споживачеві через засоби масової інформації або в інший спосіб, що гарантує доведення такої інформації до споживача і який визначений пунктом 10 цих Правил, про таку планову перерву не пізніше ніж за 10 робочих днів. У повідомленні необхідно зазначити причину та строк перерви в наданні відповідних послуг.

У разі застосування перерви в наданні комунальних послуг на ліквідацію наслідків аварії виконавець зобов'язаний повідомити споживачеві через засоби масової інформації або в інший спосіб, що гарантує доведення такої інформації до споживача і який визначений пунктом 10 цих Правил, про таку перерву не пізніше ніж через три години з початку такої перерви. У повідомленні зазначаються причини та строк перерви в наданні відповідних комунальних послуг.

50. Обмеження (припинення) надання послуги здійснюється виконавцем відповідно до частини четвертої статті 26 Закону України "Про житлово-комунальні послуги".

Обмеження (припинення) надання послуги не є підставою для розірвання договору.

51. Надання послуги відновлюється у повному обсязі протягом наступного дня з дати повного погашення заборгованості за фактично спожиту послугу чи з дати укладення угоди про реструктуризацію такої заборгованості.

52. Витрати виконавця, пов'язані з відновленням надання послуги споживачу (крім планової перерви надання послуги або перерви на ліквідацію наслідків аварії, що сталися не з вини споживача), підлягають відшкодуванню за рахунок споживача відповідно до кошторису витрат на відновлення надання послуги, складеного виконавцем.

53. Дії щодо обмеження (припинення) надання послуги не повинні призводити до:

пошкодження спільного майна співвласників багатоквартирного будинку;

порушення прав та інтересів інших споживачів - співвласників багатоквартирного будинку.

Порядок оформлення претензії споживачем

54. У разі ненадання послуги, надання її не в повному обсязі, несвоєчасно або надання послуги неналежної якості споживач має право викликати виконавця або його представника для проведення перевірки кількості та/або якості наданої послуги.

Оформлення претензій споживачів здійснюється в порядку, передбаченому [статтею 27](#) Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.

Оформлення претензій споживачів у багатоквартирному будинку здійснюється з урахуванням особливостей, передбачених [статтею 28](#) Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.

55. За результатами перевірки якості надання послуги складається акт-претензія відповідно до [Порядку проведення перевірки відповідності якості надання деяких комунальних послуг та послуг з управління багатоквартирним будинком параметрам, передбаченим договором про надання відповідних послуг](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1145.

56. Виконавець зобов'язаний прибути на виклик споживача у строки, визначені в договорі, але не пізніше ніж протягом однієї доби з моменту отримання повідомлення споживача.

57. У разі неприбуття виконавця в установлений строк або необґрунтованої відмови виконавця підписати акт-претензію такий акт підписується споживачем та не менш як двома споживачами, які проживають (розташовані) у сусідніх будівлях (у приміщеннях - якщо послуга надається у багатоквартирному будинку), і надсилається виконавцю рекомендованим листом.

58. Виконавець протягом п'яти робочих днів з дня отримання акта-претензії вирішує питання щодо задоволення вимог, викладених у ньому, або видає (надсилає) споживачу обґрунтовану письмову відмову в задоволенні його претензії.

У разі ненадання виконавцем відповіді в установлений строк претензії споживача вважаються визнаними таким виконавцем. Виконавець зобов'язаний повідомити у десятиденний строк споживачеві про вжиті за результатами задоволення його претензії заходи.

Особливості нарахування (визначення) плати за послугу з постачання теплової енергії у зв'язку із щомісячною зміною ціни природного газу, що використовується для надання послуги відповідній категорії споживачів

59. У разі щомісячної зміни для виконавця протягом опалювального періоду згідно із умовами договору постачання природного газу ціни природного газу (без урахування зміни тарифів на послуги з транспортування та розподілу природного газу, торговельної надбавки (націнки) постачальника), що використовується для виробництва теплової енергії та надання послуги з постачання теплової енергії, виконавець змінює розмір нарахувань за послугу з постачання теплової енергії для відповідної категорії споживачів.

Підставою для зміни розміру нарахувань за послугу з постачання теплової енергії є умова, коли ціна природного газу (без урахування зміни тарифів на послуги з транспортування та розподілу природного газу, торговельної надбавки (націнки) постачальника), придбаного виконавцем у відповідному місяці опалювального періоду, є відмінною (більшою або меншою) від ціни природного газу (без урахування зміни тарифів на послуги з транспортування та розподілу природного газу, торговельної надбавки (націнки) постачальника), врахованої у структурі тарифу на теплову енергію та відповідно тарифу на послугу з постачання теплової енергії, встановлених уповноваженими органами для відповідної категорії споживачів.

60. Для зміни розміру нарахувань за послугу з постачання теплової енергії виконавець:

1) визначає у відповідному місяці вартість природного газу (без урахування зміни тарифів на послуги з транспортування та розподілу природного газу, торговельної надбавки (націнки) постачальника);

2) перераховує вартість теплової енергії для відповідної категорії споживачів з урахуванням коефіцієнта перерахунку (К), що визначається за такою формулою:

$$K = \frac{V_{п}}{V_{т}},$$

де $V_{п}$ - перерахована планована вартість одиниці теплової енергії (з урахуванням прибутку), на основі якої встановлено тарифи для відповідної категорії споживачів (з урахуванням диференціації таких тарифів), що враховує перераховану вартість природного газу (без урахування зміни тарифів на послуги з транспортування та розподілу природного газу, торговельної надбавки (націнки) постачальника), що визначена для відповідного місяця опалювального періоду, за незмінних інших складових тарифу;

$V_{т}$ - планована вартість одиниці теплової енергії (з урахуванням прибутку) для відповідної категорії споживачів відповідно до встановлених уповноваженими органами тарифів (з урахуванням диференціації таких тарифів);

3) перераховує вартість послуги з постачання теплової енергії для відповідної категорії споживачів з урахуванням перерахованої вартості теплової енергії, що враховує перераховану вартість природного газу (без урахування зміни тарифів на послуги з транспортування та розподілу природного газу, торговельної надбавки (націнки) постачальника), що визначена для відповідного місяця опалювального періоду, за незмінних інших складових тарифу.

Для перерахунку вартості послуги з постачання теплової енергії застосовується коефіцієнт перерахунку (K), що визначається за такою формулою:

$$K = \frac{V_{п}}{V_{т}},$$

де $V_{п}$ - перерахована планована вартість одиниці послуги з постачання теплової енергії (з урахуванням прибутку), на основі якої встановлено тарифи для відповідної категорії споживачів (з урахуванням диференціації таких тарифів), що враховує перераховану вартість теплової енергії, за незмінних інших складових тарифу;

$V_{т}$ - планована вартість одиниці послуги з постачання теплової енергії (з урахуванням прибутку) для відповідної категорії споживачів відповідно до встановлених уповноваженими органами тарифів (з урахуванням диференціації таких тарифів).

Сума перерахунку (різниця в нарахуваннях) для споживача (C) визначається за такою формулою:

$$C = (K - 1) \times П,$$

де K - коефіцієнт перерахунку;

$П$ - плата за послугу з постачання теплової енергії, визначена у відповідному місяці згідно з діючими тарифами на зазначену послугу.

У разі оплати послуги з постачання теплової енергії за двоставковими тарифами перерахунку підлягає умовно-змінна частина тарифу.

61. Різниця в нарахуваннях (від'ємне значення) спрямовується на оплату майбутніх платежів, крім випадку припинення дії договору із споживачем.

За наявності у споживача заборгованості за спожиту послугу з постачання теплової енергії сума перерахунку (від'ємне значення) зараховується в рахунок погашення існуючої заборгованості споживача відповідно до черговості її виникнення.

У разі коли різниця в нарахуваннях має додатнє значення, отримана сума виставляється до оплати споживачеві у відповідному місяці перерахунку.

{Правила доповнено розділом згідно з Постановою КМ № 1209 від 10.11.2021}

{Правила в редакції Постанови КМ № 1022 від 08.09.2021}